

Avdelning 3

Nicklas Söderberg, nicklas.soderberg@dom.se

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.birs@regeringskansliet.se

Remissyttrande över promemorian *Ändringar i regelverket om överlämnande enligt en europeisk och nordisk arresteringsorder* (Ds 2023:1), ert dnr Ju2023/00005

Flertalet av de ändringar som föreslås i promemorian går ut på att vägransgrunder som i dag är obligatoriska i stället ska göras fakultativa. Tingsrätten har förståelse för att den hittillsvarande svenska regleringen behöver justeras, eftersom EU-domstolens praxis innebär att den verkställande rättsliga myndigheten måste ges utrymme för en skönsmässig bedömning av om vägransgrunden ska tillämpas i det enskilda fallet. Samtidigt bör det understrykas att det finns goda skäl för de vägransgrunder som i dag uttrycks i den svenska regleringen.

Den nu föreslagna regleringen innebär att vägransgrunderna blir helt fakultativa, i så måtto att det endast konstateras att överlämnade *får vägras* i vissa situationer. En sådan reglering ger inte beslutsfattaren någon som helst vägledning kring när vägran bör ske. Jämfört med dagens reglering skulle ett genomförande av förslagen innebära en stor förändring. Med tanke på att promemorian synes utgå från att överlämnade också i framtiden bör vägras i flertalet av de situationer som i dag träffas av en tvingande vägransgrund, förefaller justeringarna långtgående. Enligt tingsrätten bör det övervägas om det vore tillräckligt att justera de nuvarande bestämmelserna på så sätt att de obligatoriska vägransgrunderna ersätts med bestämmelser som innebär att överlämnande i dessa situationer endast får ske om det föreligger särskilda skäl för överlämnande. En sådan reglering skulle ge domstolarna en indikation om att överlämnande normalt sett ska vägras, men samtidigt lämna utrymme för att i särskilda fall göra en annan bedömning.

Om regeringen i det fortsatta lagstiftningsarbetet gör bedömningen att vägransgrunderna inte får innehålla något kvalificerande moment ("särskilda skäl"), så bör det under alla förhållanden övervägas om det i lagtext kan konkretiseras vilka omständigheter som bör beaktas. Den vägledning som ges i författningskommentaren är enligt tingsrätten alltför begränsad och allmänt hållen. Därtill bör uttalandena ha någon förankring i lagtexten.

I övriga delar har tingsrätten inget att erinra mot förslagen i promemorian.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Nicklas Söderberg, rådmannen Lars Swedenborg och tingsfiskalen Emma Dahlman.

Nicklas Söderberg